

RADA GMINY POCZESNA
ul. Wolności 2
42-262 Poczesna

Załącznik
do Uchwały Rady Gminy w Poczesnej
nr 24/VI/07 z dnia 29 marca 2007 r.

**GMINNY PROGRAM
PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY
W RODZINIE
W GMINIE POCZESNA
na lata 2007- 2008**

I Wstęp

Potrzebą każdego człowieka jest zapewnienie poczucia bezpieczeństwa. Niestety, nie zawsze członkowie rodziny są w stanie zapewnić tę jedną z najważniejszych potrzeb.

Często dochodzi w rodzinie, w środowisku lokalnym, wśród uczniów, na ulicy lub innych miejscach do aktów przemocy, która niewątpliwie bardzo destrukcyjnie wpływa na życie człowieka, ofiarę jak i sprawcę przemocy zwłaszcza, kiedy przemoc dotyka rodzinę.

W rozumieniu ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie przemocą w rodzinie jest jednorazowe lub powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste członków rodziny, w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą.

Należy zatem na gruncie samorządu terytorialnego podjąć takie działania, które w obecnej sytuacji i niedalekiej przyszłości pozwoliłyby na skuteczne przeciwdziałanie przemocy w rodzinie.

Gminny program przeciwdziałania przemocy w rodzinie ma na celu zwiększenie skuteczności przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz inicjowanie i wspieranie zadań polegających na podnoszeniu świadomości społecznej w zakresie przyczyn i skutków przemocy w rodzinie.

II Ocena problemu przemocy w rodzinie w gminie Poczesna.

W wyniku przeprowadzonych przez pracowników Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Poczesnej interwencji i działań na rzecz rodzin dotkniętych przemocą po przeanalizowaniu sytuacji w jakiej te rodziny się znajdują wyróżnia się niżej wymienione problemy, które najczęściej występują w tych rodzinach:

- a/ osamotnienie i brak wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie ze strony bliskich osób, sąsiadów i środowisko lokalne,
- b/ niewłaściwe traktowanie ofiar przemocy przez służby instytucjonalne a zwłaszcza Policję, Prokuraturę, Sądy,
- c/ przewlekłe i pragmatyczne działania instytucji i służb świadczących pomoc ofiarom przemocy powodujące obniżenie skuteczności interwencji i przyczyniające się do wtórnych urazów ofiar przemocy,
- d/ brak instytucji zajmujących się pomocą dla sprawców przemocy, a w szczególności terapią,
- e/ niewystarczająca ilość organizacji, instytucji zajmujących się profesjonalną i kompleksową pomocą wobec ofiar przemocy, brak na terenie powiatu placówki oferującej kompleksową, skuteczną, długotrwałą pomoc mieszkaniową, socjalną, psychologiczną, prawną i inną dostosowaną do potrzeb ofiar przemocy,
- f/ utrudniona skuteczność pomocy wymiaru sprawiedliwości ofiarom przemocy wynikająca z rezygnacji z poszukiwania pomocy i wycofywania się z formalnego oskarżenia sprawcy przemocy,
- g/ niewystarczająca ilość gromadzonych przez ofiary przemocy dowodów przemocy, utrudniająca ukaranie sprawców przemocy,
- h/ brak ofert zorganizowanych form samopomocy i samoobrony dla mieszkańców gminy, a w szczególności rodzin dotkniętych problemem przemocy,

- i/ negatywny wpływ stereotypów i niski stan świadomości społecznej w zakresie zjawiska przemocy w rodzinie utrudniający skuteczne zapobieganie i rozwiązywanie problemów przemocy.

III Podstawowe cele Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie.

1. Zapewnienie i zwiększenie ochrony i udzielania pomocy osobom dotkniętym przemocą,
2. Zmniejszenie rozmiarów zjawiska przemocy w rodzinie,
3. Podnoszenie świadomości społecznej na temat przyczyn i skutków przemocy w rodzinie.

IV Harmonogram zadań Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2007 – 2008

L.p	Cele programu	Rodzaj zadania	Koszt zadania	Termin wykonania	realizator zadania
1	2	3	4	5	6
1.	Zapewnienie bezpieczeństwa i wsparcia socjalnego dla ofiar przemocy.	<p>1.1 Przeprowadzanie wywiadu środowiskowego oraz wypełnienie kwestionariusza pomoc społeczna – niebieska karta umożliwiającego opracowanie diagnozy sytuacji rodziny i osoby;</p> <p>- przygotowywanie wszechstronnego planu pomocy przy współudziale osób dotkniętych przemocą.</p> <p>1.2 Świadczenie pomocy materialnej i rzeczowej ;</p> <p>- udzielanie pomocy finansowej w formie zasiłków z pomocy społecznej,</p> <p>- świadczenie pomocy rzeczowej, to jest żywności, opału, odzieży, i innych niezbędnych potrzeb,</p> <p>- udzielanie pomocy w formie opłat związanych z utrzymaniem domu.</p> <p>- zapewnienie bezpłatnych posiłków , w tym obiadów w szkole</p> <p>1.3 Świadczenie pomocy usługowej w ramach kompetencji i zadań</p>	<p>-</p> <p>7.000zł łącznie</p> <p>5.000zł</p> <p>1.000zł</p> <p>500zł</p> <p>500zł.</p> <p>5.500zł.</p>	<p>1.1 okres ciągły</p> <p>1.2 okres ciągły - w razie wystąpienia potrzeby</p> <p>jak wyżej</p> <p>jak wyżej</p>	<p>Pracownik socjalny Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej (GOPS)</p> <p>Pracownik socjalny GOPS</p> <p>jak wyżej</p> <p>jak wyżej</p> <p>Pracownik socjalny GOPS szkoła</p>

		<p>GOPS, Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (GKRPA)</p> <ul style="list-style-type: none"> - kierowanie ofiar przemocy do placówek wsparcia zajmujących się pomaganiem ofiarom przemocy, a w szczególności gwarantujących schronienie, to jest schronisk, hosteli, ośrodków interwencji kryzysowej, - pomaganie w załatwianiu spraw urzędowych, innych ważnych spraw bytowych, - świadczenie usług w zakresie poradnictwa prawnego, (alimenty, eksmisja, sprawy o separacje, rozwód,)psychologicznego (terapię, mediacje) pedagogicznego, terapii, kierowanie do specjalistów i placówek zajmujących się w/w usługami, - udzielanie wszechstronnej informacji o możliwościach uzyskania pomocy w organizacjach pozarządowych. - udzielanie w razie zaistnienia potrzeby wsparcia w zapewnieniu pomocy medycznej (wezwanie karetki, wskazanie specjalisty upoważnionego do wykonania obdukcji, i inne działania mające na celu umożliwienie szybkiego dostępu do usług medycznych). - zapewnienie stałego kontaktu z rodziną, informowanie o dalszych podjętych krokach w sprawie pomocy rodzinie i zapewnieniu jej bezpieczeństwa. 	<p>4.000zł.</p> <p>1.000,- zł.</p> <p>-</p> <p>500,-zł.</p> <p>-</p>	<p>w razie wystąpienia potrzeby</p> <p>w razie wystąpienia potrzeby</p> <p>jak wyżej</p> <p>Jak wyżej</p>	<p>Pracownik socjalny, Policja</p> <p>Pracownik socjalny, prawnik w punkcie konsultac. terapeuta, pedagog szkolny,</p> <p>jak wyżej</p> <p>Policja, Pracownik socjalny,</p> <p>Policja pracownik socjalny</p>
2	Zmniejszenie rozmiarów zjawiska przemocy w rodzinie poprzez zapewnienie właściwej ochrony i pomo-	<p>2.1 Podnoszenie kwalifikacji zawodowych oraz umiejętności i kompetencji praktycznych niezbędnych do skutecznego radzenia sobie problemami przemocy w rodzinie, w obrębie następujących funkcji i zawodów: dzielnicowi rejonów gminnych, pracownicy socjalni, pracownicy punktu konsultacyjnego ds. rozwiązywania problemów alkoho-</p>	2.000,-	okres ciągły	Dzielnicowi, prac. socjalni, pedagogzy pracownicy punktu konsultac. higienistki personel medyczny członkowie

	cy osobom dotkniętych przemocą	<p>lowych, pedagodzy szkolni, personel medyczny, a w szczególności pielęgniarki środowiskowe, członkowie gminnych komisji ds. przeciwdziałania alkoholizmowi.</p> <p>2.2 Wspieranie placówek interwencji kryzysowych i innych instytucji i organizacji świadczących pomoc ofiarom przemocy.</p> <p>Usprawnienie koordynacji współdziałania różnych służb i instytucji zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie, a w szczególności :</p> <p>współdziałanie Policji i rozwijanie współpracy dzielnicowych z przedstawicielami innych służb w zakresie opieki nad rodzinami w których występuje przemoc domowa.</p> <p>2.4. Zapewnienie ochrony ofiarom przemocy w przypadku stwierdzenia bądź podejrzenia popełnienia przestępstwa poprzez powiadomienie organów ścigania.</p> <p>2.5 W razie zaistnienia takiej potrzeby, ew. na życzenie zainteresowanych podejmowanie działań prewencyjnych wobec sprawcy przemocy zgodnie z kompetencjami Policji</p> <p>2.6. Proponowanie rozwiązań trudnych sytuacji ofiar przemocy ze szczególnym uwzględnieniem skutków i konsekwencji zmian wynikających z podejmowanych działań.</p>	4.000	okres ciągły	GKRPA, GKRPA
			-	okres ciągły	Policja, pracownik socjalny, pedagog szkolny, członkowie GKRPA,
			-	W razie wystąpienia potrzeby	Policja, prokuratura, pracownik socjalny Policja
			-	w razie wystąpienia potrzeby	Policja, Pracownik socjalny, prawnik i terapeuta
			-	jak wyżej	
			-	jak wyżej	
3	Podnoszenie świadomości społecznej na temat problemu przemocy w rodzinie i jego skutków	<p>3.1 Inicjowanie, wspieranie, promowanie programów profilaktyczno – edukacyjnych realizowanych z Policją wskazujących zagrożenia bezpieczeństwa dzieci i młodzieży, sposoby prewencji i radzenia sobie w trudnych sytuacjach, uczących odporności na manipulację grupową.</p> <p>3.2 Wdrażanie programów edukacyjnych dla nauczycieli, wychowawców i pedagogów szkolnych w kwestiach związanych z diagnozowaniem,</p>	1.000zł.	okres ciągły	Policja Szkoła, GKRPA
			1.000zł	okres ciągły	Szkoła GKRPA

	<p>wczesnym rozpoznaniem dewiacji i patologii wśród dzieci i młodzieży.</p> <p>3.3 Inicjowanie i wspieranie działań w zakresie tworzenia grup wsparcia, stowarzyszeń mających na celu przeciwdziałanie przemocy domowej.</p> <p>3.4 Systematyczna edukacja środowiska lokalnego ukierunkowana na:</p> <ul style="list-style-type: none"> - odkłamywaniu mitów i stereotypów utrudniających pomaganie ofiarom przemocy, - udzielanie informacji na temat możliwości udzielenia pomocy wraz z pozytywnymi przykładami wyjścia z sytuacji przemocy, temu celowi służą - ulotki, plakaty, cykliczne artykuły informacyjne na temat możliwości uzyskania pomocy. 	<p>500,-zł.</p> <p>500,-zł</p> <p>-</p>	<p>w razie wystąpienia potrzeby</p> <p>okres ciągły</p>	<p>Pracownik socjalny, Policja, GKRPA GKRPA</p>
--	---	---	---	---

V Zasady postępowania wobec osób dotkniętych przemocą w rodzinie.

Osobie dotkniętej przemocą w rodzinie udziela się pomocy w formie:

- a/ poradnictwa medycznego, psychologicznego, prawnego i socjalnego,
- b/ interwencji kryzysowej i wsparcia (interwencja kryzysowa stanowi obecnie zespół interdyscyplinarnych działań podejmowanych na rzecz osób i rodzin będących w stanie kryzysu. Celem interwencji kryzysowej jest przywrócenie równowagi psychicznej i umiejętności samodzielnego radzenia sobie, a dzięki temu zapobieganie przejściu reakcji kryzysowej w stan chronicznej niewydolności psychospołecznej).
W ramach interwencji kryzysowej ma być udzielana natychmiastowa specjalistyczna pomoc psychologiczna, a w zależności od potrzeb – poradnictwo socjalne lub prawne, w sytuacjach uzasadnionych – schronienie do 3 m-cy,
- c/ ochrony przed dalszym krzywdzeniem, poprzez uniemożliwienie osobom stosującym przemoc korzystania ze wspólnie zajmowanego z innymi członkami rodziny mieszkania oraz zakazanie kontaktowania się z osobą pokrzywdzoną,
- d/ zapewnienia, na żądanie osoby dotkniętej przemocą bezpiecznego schronienia w specjalistycznym ośrodku wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie.

VI Zasady postępowania wobec osób stosujących przemoc w rodzinie.

Wobec osób stosujących przemoc w rodzinie stosuje się przewidziane w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz.U.180, poz. 1493) środki mające na celu zapobieganie ich kontaktowaniu się z osobami pokrzywdzonymi oraz oddziaływania korekcyjno – edukacyjne.

Umarzając warunkowo postępowanie karne wobec sprawcy przestępstwa popełnionego z użyciem przemocy lub groźby bezprawnej wobec członka rodziny albo zawieszając wykonanie kary za takie przestępstwo, sąd, nakładając obowiązek powstrzymywania się od kontaktowania się z pokrzywdzonym lub innymi osobami w określony sposób czy opuszczenia lokalu zajmowanego wspólnie z pokrzywdzonym, określa sposób kontaktu skazanego z pokrzywdzonym lub może zakazać zbliżania się skazanego do pokrzywdzonego w określonych okolicznościach.

Jeżeli zachodzą przesłanki do zastosowania tymczasowego aresztowania wobec oskarżonego o przestępstwo popełnione z użyciem przemocy lub groźby bezprawnej wobec członka rodziny, sąd może zamiast tymczasowego aresztowania zastosować dozór Policji, pod warunkiem że oskarżony opuści lokal zajmowany wspólnie z pokrzywdzonym, w wyznaczonym przez sąd terminie, i określi miejsce pobytu.

Sąd może orzec obowiązek powstrzymania się od przebywania w określonych środowiskach lub miejscach, zakaz kontaktowania się z określonymi osobami lub zakaz opuszczania określonego miejsca pobytu bez zgody sądu w razie skazania za przestępstwo przeciwko wolności seksualnej lub obyczajności na szkodę małoletniego, a teraz również w razie skazania za umyślne przestępstwo z użyciem przemocy, w tym przemocy przeciwko osobie najbliższej.

Umarzając warunkowo postępowanie karne, sąd zobowiązuje sprawcę do naprawienia szkody w całości lub części, a może na niego nałożyć obowiązki:

- informowania sądu lub kuratora o przebiegu okresu próby,
- przeproszenia pokrzywdzonego,
- wykonywania ciężącego na nim obowiązku łożenia na utrzymanie innej osoby,
- powstrzymania się od nadużywania alkoholu lub innych środków odurzających,
- powstrzymania się ode kontaktowania z określonymi osobami,
- orzeczenia świadczenia pieniężnego oraz zakazu prowadzenia pojazdów do 2 lat.

Zawieszając wykonanie kary, sąd może zobowiązać skazanego do :

- informowania sądu lub kuratora o przebiegu okresu próby,
- przeproszenia pokrzywdzonego,
- wykonywania ciężącego na nim obowiązku łożenia na utrzymanie innej osoby,
- wykonywania pracy zarobkowej, do nauki lub przygotowania się do zawodu,
- powstrzymania się od nadużywania alkoholu lub używania środków odurzających,
- poddania się leczeniu, w szczególności odwykowemu lub rehabilitacyjnemu, albo oddziaływaniom terapeutycznym lub uczestnictwu w programach korekcyjno – edukacyjnych,
- powstrzymania się od przebywania w określonych środowiskach lub miejscach,
- powstrzymywania się od kontaktowania z pokrzywdzonym lub innymi osobami w określony sposób,
- opuszczenia lokalu zajmowanego wspólnie z pokrzywdzonym, lub zastosowanie innego stosownego postępowania w okresie próby, jeżeli może to zapobiec popełnieniu ponownie przestępstwa.

VII Ocena efektów programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie i w środowisku lokalnym.

Po wprowadzeniu programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie i w środowisku lokalnym prognozuje się wzrost zgłaszanych przypadków przemocy w rodzinie. Wzrost ten nie będzie wynikać z nasilenia się problemu przemocy w rodzinie, ale występować będzie z powodu zmiany mentalności mieszkańców gminy wobec problemu przemocy w rodzinie. Realizacji programów mających na celu przeciwdziałanie przemocy, wskazywanie pozytywnych wzorców udzielania skutecznej pomocy ofiarom przemocy, odkłamywaniu stereotypów dot. stosowania przemocy jako skutecznej metody karania zwłaszcza wobec dzieci będzie jednym z podstawowych działań służących temu celowi.

W późniejszym okresie funkcjonowania programu zamierza się osiągnąć następujące wskaźniki:

- wzrost, a następnie spadek liczby rodzin, w których podejmowane są interwencje w związku z przemocą domową,
- wzrost i spadek osób zgłaszających się o pomoc w związku z występującym problemem przemocy,
- wzrost liczby osób profesjonalnie przeszkolonych w zakresie pomagania ofiarom przemocy,

Jednak najważniejszym efektem jaki zamierzamy osiągnąć podczas realizacji programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie jest zmiana postaw mieszkańców wobec przemocy w rodzinie. Przy cyklicznej realizacji programów przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w korelacji z innymi przedsięwzięciami realizowanymi w ramach zapewnienie właściwej pomocy osobom i rodzinom znajdującym się w trudnej sytuacji życiowej i osobistej istnieje duże prawdopodobieństwo osiągnięcia celów programu.

PRZEWODNICZĄCA RADY

mgr inż. Lidia Kazmierczak